

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Canon XXIII. De voluntate Dei & hominis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

DE HÆRESI PELAGIANA.

Beatus et Simon Barjona, quia caro & sanguis non re-
velavit tibi, sed Pater meus qui in celis est. Et Aposto-
lus (1. Cor. 12.) Nemo potest dicere Dominum Iesum
Christum, nisi in Spiritu sancto.

CANON IX.

De adiutorio Dei.

- 63 Divini est muneris, cum & rectè cogitamus,
& pedes nostros à falsitate & in iustitia tenemus.
Quoties enim bona agimus, Deus in nobis at-
que nobiscum, ut operemur, operatur.

CANON X.

De eodem.

- 64 Adjutorium Dei etiam renatis ac sanctis sem-
per est implorandum, ut ad finem bonum per-
venire, vel in bono possint opere perdurare.

CANON XI.

De obligatione votorum.

- 65 Nemo quidquam Domino rectè voverit, nisi
ab illo acceperit, sicut legitur (1. Par. 29.) Quæ de
manu tua accepimus, dāmus tibi.

CANON XII.

Quales nos diligit Deus.

- 66 Tales nos amat Deus, quales futuri sumus ip-
sius dono, non quales sumus nostro merito.

CANON XIII.

De reparatione liberi arbitrii.

- 67 Arbitrium voluntatis in primo homine infir-
matum, nisi per gratiam baptismi non potest re-
parari, quod amissum, nisi à quo potuit dari, non
potest reddi. Unde ipsa veritas dicit (Joan. 8.) Si
vos Filii liberi fueritis, tunc verè libereritis.

CANON XIV.

De misericordia Dei.

- 68 Nullus miser de quantacumque miseria libe-
ratur, nisi qui Dei misericordia prævenitur, sicut
dicit Psalmista (Psalm. 8.) Circa anticipet nos misericor-
dia tua Domine. Et illud (Psalm. 8.) Deus Deus meus mi-
sericordia eius præveniet me.

CANON XV.

De mutatione præparationis Adæ.

- 69 Ab eo quod formavit Deus mutatur Adam,
sed in peius per iniquitatem suam: ab eo quod
operata est iniquitas mutatur fidelis, sed in me-
lius per gratiam Dei. Illa ergo mutatio fuit præ-
parationis primi, hæc secundum Psalmistam
(Psalm. 76.) mutatio dextera Excelsi.

CANON XVI.

Quod nemo gloriatur de substantia sua.

- 70 Nemo ex eo quod videtur habere, gloriatur,
tantaquam non acceperit, aut idè se putet acce-
pisse, quia licet extiniscit, vel ut legeretur, ap-
paruit, vel ut audiretur, infonuit. Nam sicut Apo-
stolus 47.

Apolus dicit (Gal. 2.) Si per legem iustitia, ergo Chris-
tus gratis mortuus est. Porro autem si non gratis
mortuus est, Ascendens in altum, captivam du-
xit captivitatem, & dedit dona hominibus. Inde
habet, quicumque habet. Quisquis autem inde
se habere negat, aut verè non habet, aut quod
habet, auferetur ab eo.

CANON XVII.

De fortitudine Christiana.

Fortitudinem Gentilium, mundana cupidi-
tas, fortitudinem Christianorum, Dei charitas
facit, quæ diffusa est in cordibus nostris, non per
voluntatis arbitrium, sed per Spiritum sanctum,
qui datus est nobis, nullis meritis gratiam præ-
venientibus.

CANON XVIII.

De mercede boni operis.

Debetur merces bonis operibus, si fiant; sed
gratia quæ non debetur, præcedit, ut fiant.

CANON XIX.

Reminem nisi in se habente Deo servari.

C Natura humana, etiam si in illa integritate in
qua est condita, permaneret, nullo modo se ip-
sam, Creatore suo non adjuvante, servaret. Un-
de eadem sine gratia Dei salutem non possit cultor-
dire quam accipit, quomodo sine Dei gratia
potest reparare quod perdidit?

CANON XX.

Nihil boni hominem posse sine Deo.

Multa in homine bona fiunt, quæ non facit
homo. Nulla verò facit homo bona, quæ non
Deus præstet, ut faciat homo.

CANON XXI.

De natura & gratia.

Sicut eis qui volentes in lege justificari & à
gratia exciderunt, verissimè dicit Apostolus
(Gal. 2.) Si ex lege iustitia est, ergo Christus gratis mor-
uus est: sic & his, qui gratiam quam commendat
& percipit fides Christi, putant esse naturam,
verissimè dicitur, si ex natura iustitia, ergo Chris-
tus gratis mortuus est: jam hic enim erat lex, &
non justificabat; jam hic erat & natura, & non
justificabat. Ideo Christus non gratis mortuus est
ut & lex per illum impleteretur, qui dixit (Matt. 5.)
Non veni legem solvere, sed adimplere: & natura per
Adam perdit, per illum repararetur, qui dixit
(Luc. 19.) venisse se quærere & salutare quod pe-
tierat.

CANON XXII.

De his quæ hominum propria sunt.

Nemo habet de suo, nisi mendacium & pec-
catum. Si quid autem habet homo veritatis ac-
que iustitiæ, ab illo fonte est, quem debemus siti-
re in hac eremo, ut ex eo quali guttis quibuldam
irrorati, non deficiamus in via.

CANON XXIII.

De voluntate Dei & hominis.

Suam voluntatem homines faciunt, non Dei,
quan-

quando id agunt quod volunt, ut divinae serviant voluntati, quamvis volentes agant quod agunt, illius tamen voluntas est, à quo preparatur & juberetur quod volunt.

CANON XXIV.

De palmitibus vitæ.

78 Ita sunt in vite palmites, ut vitæ nihil conferant, sed inde accipiant unde vivant. Sic quippe vitis est in palmitibus, ut vitale æmentum subministret eis. Ac per hoc & manentem in se habere Christum & manere in Christo, Discipulis prodest, & non Christo. Nam præciso palmite potest de vivâ radice alius pullulare. Qui autem præcisus est, non potest sine radice vivere.

CANON XXV.

De dilectione quâ diligimus Deum.

79 Profusus donum Dei est diligere Deum. Ipse ut diligatur, dedit, qui non dilectus dilexit. Displacentes amari sumus, ut fieret in nobis unde placeremus. Diffundit enim charitatem in cordibus nostris Spiritus Patris & Filii, quem cum Patre amamus & Filio. Ac sic secundum scriptas sanctarum Scripturarum sententias vel antiquorum Patrum definitiones, hoc Deo propitiante & prædicare debemus & credere, quod per peccatum primi hominis ita inclinatam & attenuatam fuerit liberum arbitrium, ut nullus postea aut diligere Deum sicut oportuit, aut credere in Deum, aut operari propter Deum quod bonum est, possit, nisi gratia cum & misericordia divina præveniat. Unde Abel iustus, & Noë, & Abraham, & Isaac, & Jacob, omnique antiquorum sanctorum multitudini, illam præclaram fidem, quam in ipsorum laudem prædicat Apostolus Paulus (Heb. xi.) non per bonum naturæ, quod prius in Adam datum fuerat, sed per gratiam Dei credimus fuisse collatam: quam gratiam, etiam post adventum Domini, omnibus qui baptizari desiderant, non in libero arbitrio habere, sed in Christi novimus simul & credimus largitate conferri, secundum illud quod jam supra dictum est, & prædicat Paulus Apostolus (Philipp. i.) *Vobis donatum est pro Christo, non solum ut in eum credatur, sed etiam ut pro illo patiamini.*

A Et illud (Ephes. 2.) *Deus qui capit in vobis bonum operis, perficiet usque in diem Domini nostri.* Et illud (1. Timoth. 1.) *Gratiâ salvi facti estis per fidem, & hoc non ex vobis, Dei enim donum est.* Et quod de seipso ait Apostolus: *Misericordiam consecutus sum, ut fideli essem.* Non dixit, quia eram, sed ut essem. Et illud (1. Cor. 4.) *Quid habes quod non accepisti?* Et illud (Jacobi 1.) *Omne datum bonum, & omne donum perfectum de sursum est, descendens a Patre luminum.* Et illud (Joan. 3.) *Nemo habet quidquam boni, nisi illud illi datum fuerit de super.* Innumerable sunt sanctarum Scripturarum testimonia, quæ possint ad probandam gratiam proferri, sed brevitas studio prætermittenda sunt: quia & revera cui pauca non sufficiunt, plura non proderunt. Hoc etiam secundum fidem Catholicam credimus, quod acceptâ per baptismum gratiâ, omnes baptizati, Christo auxiliante & cooperante, quæ ad salutem pertinent, possint & debeant, si fideliter laborare voluerint, adimplere. Aliquos verò ad malum divinâ potestate prædestinatos esse, non solum non credimus, sed etiam, si sunt qui tantum malum credere velint, cum omni detestatione illis anathema dicimus. Hoc etiam salubriter profiteamur & credimus, quod in omni opere bono non nos incipimus, & postea per Dei misericordiam adjuvamus, sed ipse nobis, nullis præcedentibus bonis meritis, & fidem & amorem sui prius inspirat, ut & baptismi sacramenta fideliter requiramus, & post baptismum cum ipsius adiutorio, ea quæ sibi sunt placita, implere possimus. Unde manifestissime credendum est, quod & illius Latronis quem Dominus ad Paradisi patriam revocavit, & Cornelii Centurionis, ad quem Angelus Domini missus est, & Zachariæ, qui ipsum Dominum suscipere meruit, illam admirabilis fides, non fuit de natura, sed divina largitatis donum.

D Agendum hic esset de erroribus Lutherano- 80 rum & Calvinistarum in materia de gratiâ & libero arbitrio. Sed de hoc fusè egimus in Apologia Thomistarum, Tractatu de scientia Dei inserta: ibi enim præcipua Lutherano- & Calvinistarum dogmata exposuimus, & quam magnum chaos inter Calvinistarum & Thomistarum doctrinam firmiter sit, ibidem ostendimus. Unde ad hunc Tractatum Lectorem remissimus, ut ibi perspicue videre possit, quam leviter & inconsideratè, Recentiores quidam Calvinismum aut Janсениsmum Thomistis assingant.

